

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА V ◊ БРОЈ 87 ◊ 10. АВГУСТ 1976.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ТРАДИЦИОНАЛНИ СУСРЕТ БРАТСТВА И ЈЕДИНСТВА

На 14. ЗБОРУ „Братство јединство Шуња“ из Петровца. Чланови Ауто-мото друштва из Будве учествовали су у великом Ауто-каравану „Братство-јединство-Зубачки Убљи 76.“, заједно са члановима ауто-мото друштва из Боке, Цетиња, Никшића, Требиња и Дубровника.

Зубачки Убљи — мјесто на тромеђи три социјалистичке републике, где су се прије 35 година, под руководством легендарног хероја Саве Ковачевића, комунисти и родољуби Далмације, Херцеговине и Црне Горе договорили о даљем ширењу устанка у овим крајевима — постали су кочаница братства и јединства народа и народности Југославије. Успомену на славне устаничке дане

своцирали су омладини преживјели борци и учесници овог историјског склопа.

На великом народном збору говорио је Мунир Месиховић, члан Извршног комитета Предсједништва ЦК СКЈ. Збору су, између осталих, присуствовали Вељко Милатовић, предсједник Предсједништва СР Црне Горе, и Владо Шегрт, члан Савјета Федерације.

Застава братства и јединства са Зубачких Убала отишла је у Херцег-Нови, који ће бити град домаћин сљедећих августовских сусрета.

ДЕЛЕГАЦИЈА ПУЉЕ У ПОСЈЕТИ ЦРНОЈ ГОРИ

Допринос добросусједским односима

Пољопривредна делегација Области Пуља (Италија) боравила је четири дана у Црној Гори. Постоје посјете одређеним организацијама за производњу и прераду пољопривредних производа у Црној Гори делегација је посетила и Будву. Ту су, 1. августа, вођени завршни разговори између делегације Пуље, коју је предводио министар за пољопривреду ове Области Монфреди, и делегације пољопривредних стручњака Црне Горе, коју је предводио инж. Милан Шановић, републички секретар за пољопривреду.

Био је то, у ствари, наставак сарадње и реализација ранијих договора ових делегација у Барију и Титограду, а све у духу италијанско-југословенског споразума о научној привредној и комерцијалној сарадњи између држава земље, а у циљу унапређивања већ постојећих облика сарадње за коју постоје бројне могућности и обострани интереси.

Тако, на примјере, Пуља је спремна да сарађује, између осталих, и на сљедећим секторима: да организује у оквиру научних и културних институција у својој земљи научне семинаре, посјете и специјализације за стручњаке из Црне Горе из сектора повртарства, сточарства, и прераде пољопривредних производа, да сарађује на плану преношења искуства и савремене технологије у поменутим секторима, да организује курсеве специјализација за стручњаке у својим организацијама за прераду, конзервирање и комерцијализацију пољопривредних производа и њихових прерада и слично. Делегација Црне Горе подржала је ове идеје и изразила сагласност да ради на овим и сличним пословима у пољопривредним организацијама наше Републике.

Договорено је, такође, да се у техничко-оперативној сferi уложе заједничке инвестиције које ће се користити пољопривредно-прехrambenom, као и овим секторима који су тијесно повезани за пољопривреду.

Двије делегације су мишљене да је најпогоднији начин остваривања ових циљева формирање једног друштва с мјешовитим капиталом у Барију и представништвом у Титограду. Ово друштво треба да развије све корисне облике и дјелатности на плану комерцијалне разједење и модерне технологије. Делегације су одлучиле да формирају ужи комитет од стручњака

За вријеме разговора

ка који ће представљати владе СР Црне Горе и Области Пуље чији ће задатак бити да реализују договоре постигнуте овом приликом.

Исто тако, договорено је да

Црна Гора и Област Пуља треба да развијају сарадњу преко својих централних властда на успостављању телефонских и других веза између Црне Горе и Пуље.

На крају је министар Монфреди позвао секретара инж. Милана Шановића да поново посjeti Пуљу што ће, сматра се, допринијети даљој сарадњи.

В. А.

Унапређење сарадње

На Јадранском сајму у Будви 1. августа отворена је италијанска изложба пољопривреде. Министар за пољопривреду Пуље Монфреди је том приликом нагласио да ова манифестација, поред комерцијалног значаја и карактера, има и знатно шири — допринос даљем развијању пријатељства, међусобног разумијевања и добросусједских односа између држава земље које су близу и које морају да се ослањају једна на другу.

У току свечаног отварања изложбе богат културно-забавни програм извели су фолклорни ансамбли из Пуље и „Кањош“ из Будве. На пространој тераси ресторана Јадранског сајма гости су, уз пјесму и свирку, дегустирали производе италијанске националне кухиње.

Одговорност

Приморске новине указују и на појаве које, говорећи свакодневним жаргоном, представљају својеврсне проблеме у нашој општини. Природно, и то само указивање нешто значи, јер јавно изречена критика опомиње, непријатне је, има у јавности извјесног ефекта.

Али, да ли је за новину довољно то што само истиче и „простом“ указује на одређене слабости и деформације? Сигурно да није и, дакако, она не смје имати томе да стање. Слабост ће пропустити, коју се не ријетко помињу у „Приморским новинама“, свеједно да ли се ради о ситним или овим крупним, често су од та квог друштвеног значаја да није довољно само њиво пуко изношење. Јер, такав приступ јединствен је, не води до краја разашњавању и рашишћавању ствари, другим ријечима стаје се на попа пута.

И литејачан увид, речимо, у посљедњим десетак бројева „Приморских новина“ показао ће да су оне скоро редовно и правовремено реаговале на многе проблеме. Међутим, истини је, такође, да то реаговање, односно критиковање временски траје колико траје и актуелност саме новине — можда свега један дан. У већини случајева остале су на критичком изношењу извјесних појава и слабости, и то је све.

Чини се, а управо се због тога и пишу ови редови, да би „Приморске новине“ требало да за све што је негативно, а о чему је било ријечи на њиховим страницама, напочија када су упитању грешке и пропусти који имају извјесну друштвену димензију, до краја истражу у настојањима да се то на шта је указало окончја тако да свако понесе свој дио одговорности. То значи да на извјесну појаву треба, као и до сваке, најприје указати, а затим видјети шта је предузето и да ли је уопште шта предузето да се она отклони. Или даље: ако иза те појаве стоји, на пример, радне организације, одређене службе или поједици, а углавном је скоро увијек тако, па на то указивање сви ови субјекти остану „глуви“, нормално би било, а то је, подсјетимо, друштвена обавеза листа, да их „Приморске новине“ у једном од наредних бројева све редом „прозову“ и уступе им своје ступице да за јавност кажу — што је стање на које је претходно указано и даље по старом.

Није, можда, сувишино да поновимо нешто што је већ познато, а то је да наше гласило, као орган ССРН, има врло одређен задатак: да информисе, да покреће многа питања, да критички указује на све што је негативно, али и да се бескомпромисно и до краја бори и, што је посебно важно, избори за пуну одговорност свих који су одговорни да се пропусти и грешке на вријеме отклањају и исправљају.

ДЕЛЕГАТСКА ТРИБИНА

НА ДНЕВНОМ РЕДУ: Полагање рачуна о раду

ДЕЛЕГАТИ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ састаће се 11. августа на двадесетпетрој заједничкој сједници сва три вијећа. На дневном реду ће се и тог пута наћи прилично обиман материјал, али је члановима делегација остављеноово времена да га темељито проуче и делегатима благовремено дају смјернице за рад.

ЦИВИЛНА ЗАШТИТА

На дневном реду заједничке сједнице наћи ће се само двије одлуке. Прва је о образовању општинске љекарске комисије за утврђивање способности службеника у цивилној заштити. Чланове комисије — предсједника и два члана — именује Скупштина општине, а њен је задатак да на захтјев странке утврди способност обveznika распорjeđenih u jedinice i službe civilne zaštite, i to na osnovu pregleda, predloga i ljekarskih nalaza. Stручne i administrativno-tehnische послове за ljekarsku komisiju vrši organ uprave nadležan za narodnu odbrunu, a sredstva za njen rad obvezuju se u opštinskom budžetu. Druga je odluka o usvajaju piana zaštite od elemen-tarnih nepogoda, kojim se, u skladu sa zakonskim ovlašćenjima, detaljno reguliše ova oblast dруштvene samozаштите.

АНАЛИЗА ПОТРОШЊЕ

Предмет разматрања на заједничкој сједници биће и анализа Службе друштвеног књижеводства о кретању опште и заједничке потрошње на територији наше општине за прва четири мјесеца ове године. У оквиру активности за стабилизацију економских кретања и обезбеђење спровођења политичке за 1976. годину у области опште и заједничке потрошње, анализа ће послужити као основа за предузимање одређених мјера, везаних за усклађивање раста опште и заједничке потрошње с реалним могућностима. Укупна бруто наплата прихода буџета, интересних заједница и фонда износила је за прва четири мјесеца 19,060.000,00 динара, од чега је распоређено 89%. У анализи се констатује да су средства за заједничку потрошњу порасла за 7%, а да је запажен бржи пораст средстава за фондove, док су средства за општу потрошњу у опадању за 16%. У овом периоду порасли су и директни приходи интересних заједница за 13%, јер су распоређена средства у износу од 5,080.000,00 динара, док су у истом периоду претходне године она износила 4,492.000,00 динара.

Делегати ће не расправљати и о информацијама Службе друштвеног књижеводства, којом се дају детаљни подаци о извршеној контроли инвестиција у току и инвестиције за тржиште са стањем на дан 31. марта ове године, као и завршених инвестиција од 1. октобра 1975. године до овог датума, а у циљу сређивања ситуације настале у области инвестиције потрошње.

ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Центар за заштиту од пожара је у детаљној информацији обавијестио делегате о мјерама предузетим на плану противопожарне заштите, о успесима и слабостима у раду. Чини се да је ова служба спремно дочекала овогодишњу сезону, али је потребна стапна ангажованост и осталих субјеката да би она могла да се перманентно развија у складу с друштвеним потребама. У информацији је назначено да Центар располаже са седам ватрогасних и специјалних возила, као и осталом неопходном ватрогасном опремом, па да распоред, квалитет и квантитет ватрогасних возила и опреме у потпуности задовољава потребе ватрогасних јединица за гашење пожара у зонама где оне могу прићи и интервенисати. У Центру је запослено десет радника — извршиоца, од којих су осам ватрогасци, а два рада у администрацији. Квалификациони структура радника задовољава, јер има два висококвалифицирана и три квалифицирана радника тројица су са средњом, и један са високом стручном спремом, а само један је без квалификација. Међутим, број запослених је исувише мањи, па се рад не може организована у три смјене како то налажу правила ватрогасне слу-

жбе, јер је према формацији за свако ватрогасно возило, да би могло нормално да ради, потребно шест послужиоца — ватрогасца, а у смјени за два возила најмање десет. У информацији су дати подаци о техничкој опремљености радних организација и њиховим плановима заштите од пожара, као и о заштити шума и паркова од пожара.

ИЗВЈЕШТАЈИ ОРГАНА УПРАВЕ

И органи управе поднијели су извјештаје о раду за прву годину, па ће делегати имати прилику да их те мјесечно проанализирају и дају критичке примједбе, све у циљу побољшања ефикасности у спровођењу закона и скupštinskih одлука i остваривања повјерене улоге, која је и по обиму и по

садржају веома деликатна и значајна.

Ту је, у првом реду, извјештај о раду Одјељења за привреду и инспекцијске послове, у коме је детаљно анализиран рад сва четири одјељења: за буџет и рачуноводство, за привреду и планирање, за инспекцијске послове и за урбанизам, грађевинарство, комуналне и стамбене послове. У извјештају Одјељења за опште послове и друштвене службе приказан је рад свих организационих јединица у овом основном органу, а у извјештају Одјељења за народну одбрану дата је оцјена рада на пословима територијалне одбране и мобилизацијско-регистративне службе цивилне заштите и службе јављања, објављивања и узвуњивања, затим ажурирања и усклађивања ратних планова. Одјељење за унутрашње послове поднијело је извјештај о досадашњем раду, у коме је извршен посебан осврт на привредни и општи криминали-

тет, јавни ред и мир, безбедност саобраћаја и проптивпожарну заштиту. Разматраће се и извјештај о раду Службе друштвених прихода, као и њен програм рада. Извјештај о раду подноси и општински судија за прекрашење.

ПРОГРАМИ ИНТЕРЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Делегати ће разматрати извјештај о раду Завода за изградњу и уређењу општине Будва и предлог програма рада Самоуправне институције Јединица за изградњу и уређење за 1976. годину за коју Завод обавља све стручне, планско-аналитичке, рачуноводствене и административне послове. У предлогу програма је дато детаљно објашњење послова у току и планираних послова у 1976. години, па се очекује давање сугестија за његову измјену и допуну, јер су потребе велике, а средства ограничена. Посебну пажњу за

службује извјештај Самоуправне институције заједнице становиња и њен програм рада за ову годину, који треба да буде усклађен са стварним потребама и могућностима. Ту се, у првом реду, мисли на доношење програма стамбене изградње за период 1976—1980. године и почетак изградње планираних стамбених објеката у Будви и Петровцу (Нерим) у току ове године.

ДРУШТВЕНА КОНТРОЛА

Служба друштвеног књижеводства из Котора израдила је детаљан извјештај о свом прошлогодишњем раду, чиме је омогућено делегатима да добију потпуни увид у рад ове тако значајне институције. И филијала Инвестиционе банке Титоград у Будви подноси извјештај о свом пословању у 1975. години, као и детаљно објашњење финансијски план за 1976. годину.

Д. Јововић

Безбједност саобраћаја под знаком питања

Хеликоптер на игралишту Лугови

У неколико протеклих година на подручју наше општине нагло је порастао број возила у друштвеном и приватном сектору: сада је, како нам је саопштио Душан Вујовић, референт за саобраћај у Одјељењу за унутрашње послове, регистровано преко хиљаду возила! Годишње полаже возачке испите од 80 до 100 лица. Упоредо са порастом броја возила рођају се проблеми — прекрипаји и удеси. Само у првој половини ове године регистровано је 170 прекрипаја на подручју Јадранске магистрале, а саобраћајна милиција наплатила је 102 казне у мандатном поступку. Највише незгода било је на рашкотинама Будва — Котор — Петровац, затим код „Центропрома“, Београдске индустрије меса „Славија“, хотела „Парк“ и на другим прикључцима на магистралу, и то због непрегледности и необиљежених прелаза. У првом полугођу је у локалном саобраћају (од Завале до Видиковца) било 46 саобраћајних незгода. Иако, срећом, у овим удесима није било људских жртава, материјалне штете су врло велике.

Према ријечима Николе Бајчете, замјеника командира Одјељења Републичке саобраћајне милиције, које контролише саобраћај на Јадранској магистрали, евидентиране су од Дебелог Бријега до Улциња и од Петроваца до Бијелих Пољана — и то само од 1. јануара до 23. јула ове године — 164 саобраћајне незгоде, у којима су погинула четири лица, 49 тешко, а 19 је лакше повријеђено! У том периоду на том дијелу магистрале кажњено је 1.356 возача у мандатном поступку и поднесено преко 300 пријава против возача и одговорних лица у предуземима.

Ових дана, када је у Будви, с обзиром на туристичку

сезону број возила достигао кулминацију, ситуација у по гледу регулисања саобраћаја прилично је тешка. Аутомобили су прекрili паркове све зелене површине дуж обале! Возила се паркирају и на другим забрањеним мјестима — на пристаништу, па и на улазима у јавне локале!

Милорад Марковић, шеф

службе јавне безбједности, и Блажко Ђеледић, командир Станице милиције у Будви, саопштили су нам да саобраћајни органи, што се тиче паркирања возила, нијесу у могућности ништа да предузму, јер је простор за ту сврху веома скучен. Поред тога, још није донијета одлука о регулисању саобраћаја, а улице немају назива, нијесу постављени саобраћајни знаци, па се саобраћај одвија несметано, чак, и главним штадијским тима, гдје би га обавезно требало забранити бар од 18 до 22 часа.

У погледу регулисања саобраћаја ситуација није ништа боља ни на магистралама. Иако је „пракса“ на подручју од Дебелог Бријега до Улциња и од Петроваца до Бијелих Пољана већ обиљежило најмање четири „црне тачке“ — Дебели бријег, Жута гре-

да изнад Јаза, Ђевишиће код Каменова и кривина изнад Петроваца — Управа за путеве није нашла за сходно да на тим мјестима прописним знацима упозори на опасност. Дуж Јадранске магистрале учесник у саобраћају вребају и друга изненада и опасности. Од Тивта до Грабљанске Ласте крећу се чопори домаћих животиња, најчешће коња и магаради, који су узрокници бројних саобраћајних удеса. Нијесу регулисани ни приступни путеви на магистралама, нарочито кроз насеља Будве, Бечина и Светог Степана, гдје готово свака кућа има свој прикључак!

У Одјељењу Саобраћајне милиције у Будви одржан је састанак с представницима управе за путеве СРЦГ из Титограда, на коме је договорено шта све треба предузети да би се отклониле опасности на магистралама. Од свега што је договорено није, нажалост, готова ништа остварено! Још није појмјерена или склонјена велика табла код Тивта, која рекламира Острво цвијећа, иако је била узрокник више тешких саобраћајних удеса!

Ни служба безбједности саобраћаја није доволно о-

премљена да би могла успјешно да обавља контролу: један „Фијат 750“ и мали радијо, који је готово неупотребљив, све је чиме она расположе!

Савјет за безбједност саобраћаја Скупштине општине, донио је недавно одлуку да се формира саобраћајно одјељење милиције у Будви — сада се у овом мјесту тим послом баве два саобраћајна милиционера, а у Петровцу свега један! Такође, је ријешено да се набави 12 униформи и шест бициклова за пионирску саобраћајну милицију.

Иначе, у акцијама појачане контроле, која се у току сезоне често организује, употребљава се и хеликоптер. Међутим, свим тим контролама нијесу циљ само репресивне мјере, већ им је циљ, у првом реду, превенција: дају се савјети и упозорења возачима на опрезност, поштовање прописа и указаје на критичне тачке. Такве акције изводије се до краја септембра, а, док траје сезоне, контрола саобраћаја биће појачана од стране саобраћајаца Одјељења РСУП-а који данониконо дежурају на Магистралама.

В. С.

МОМЧИЛО ЦЕМОВИЋ

ДЕЛЕГАТСКА ТРИБИНА

Непосредни задаци у борби за економску стабилизацију

II

Борба против инфлације показује да се и даље остварују позитивни резултати. Стопа инфлације, коју смо имали у првом полугођу, изједначава се са оном у другим земљама, и то је неспорно један од највећих успјеха текуће економске политике. Али, из тога се не би могли извлечти закључци да смо у борби с инфлацијом извјевали коначну побједу, јер и даље постоје бројне опасности и узроци за повећање цијена, нарочито на домаћем тржишту, па је нужно организовати друштвену контролу кретања цијена за дужи период, што треба да постане наша стална пракса.

БОРБА ПРОТИВ ИНФЛАЦИЈЕ И ЊЕН ЗНАЧАЈ

Значај борбе против инфлације на нашу развојну политику и њеног негativног утицаја на резултате квалитетног привређивања, као и потреба јачања конкурентности наше привреде на свјетском тржишту путују на то да се одлучије супротставимо тенденцијама и захтјевима за повећање цијена на домаћем тржишту, као једином излазу из тешкоћа у којима се налазе неке организације удруженог рада. Таквих захтјева нажалост има и даље, и стално су пријатели притисци те врсте.

Послије значајних промјена у примарној расподјели и преструктуирању наше привреде, свако неконтролисано помјеравање цијена поново би нарушило односе у удруженом раду и започело нову инфлациону спиралу. Савезно извршно вијеће се, имајући то у виду, одупрло захтјевима за повећање цијена од неких грана које уживају монополски положај на тржишту и чије је свако повећање цијена у прошлости доводило до нове инфлационе спирале. Оно се, из истих разлога, није сложило да се повећају цијене неких производа прерадничке индустрије, иако се поједине гране у тој области сукобљавају са озбиљним тешкоћама, јер већ постојеће цијене показују да су оне знатно изнад оних на свјетском тржишту и да за производњу, која се заснива само на премјерном повећању цијена, реално нема перспективе.

За излазак из постојећих тешкоћа и јачање репродуктивне способности одлучујући значај имају напори субјективних снага у оквиру самог удруженог рада, као и смањење законских и уговорних обавеза и трошкова производње. Очигледно је, међутим, да промјена материјалног положаја неких грана није могућа без организоване акције читавог друштва. Да бих то илустровао послужићу се само једним примером. Већ годинама југословенске жељезнице послују уз високе губитке, који су, и поред свих предузетих мјера, веома високи и у првом полугођу ове године. То, без сумње, утиче на започетије процеса модернизације и положај радних људи у њима. Пут за рјешавање проблема у југословенским жељезницама није у поисчашајуцима, већ у изналаženju системских рјешења и стварању објективних услова који ће омогућити елиминирање садашњих губитака у пословљу. Не желим да умањим потребу ангажовања субјективних снага и у овој грани, али је очигледно да објективни у

слови дестимулирају такве процесе. Сада се, на томе активно ради и мислим да ћемо ускоро наћи одговарајућа рјешења.

Положај неких грана, зависи од интензивирања стамбене изградње. Није ријеч само о положају индустрије грађевинског материјала и намјештаја, већ и шире од тога. По свему судећи, главни проблем је којима се ова изградња сукобљава најпре у недостатку средстава, већ у организовању стамбене привреде, укључујући и припрему грађевинског земљишта, урганизација итд. Стан је и даље битан чинилац развоја друштвеног стандарда и задовољења потреба радних људи. Ми смо због тога уједијени припадали посебан значај изградњи станова. Због тога није прихватљиво постојеће станове, нити понашање стамбене привреде и других чинилаца у стамбеној изградњи, да се не користи сва расположива средstva за интензивирање стамбене изgradnje. Изгледа нажалост, да се та средstva, још увијек не користе. Најпре ријетки пријерији да радији људи у одређеним насељима и градовима нијесу у стању да за готова средstva обезбиједе себи стан ни за неколико година. Ми се тек у задње вријеме сретамо са овим феноменом.

Имајући све то у виду стамбена привреда и самоуправне интересне заједнице у овој области морају схватити да носе дио одговорности за тешкоће које су сада присутне не само у стамбеној изградњи већ и у другим привредним гранама чија дјелатност непосредно зависи од обима и интензитета стамбене изgradnje.

ЈУГОСЛАВИЈА — РАВНОПРАВАН ПАРТНЕР У МЕЂУНАРОДНОЈ ЕКОНОМСКОЈ РАЗМЈЕНИ

Имајући да се што прије и у целини сагледају одређени проблеми на сектору инвестиционе изградње и њен утицај на садашњу привредну кретања. Остајући код основних начела да инвестициона и сви други видови потрошње не могу бити већи од реалних средstava која стоји на расположењу за те сврхе, морамо имати у виду чињеницу да је инвестициона изградња имала, и увијек ће имати, значајан утицај на укупне привредне токове: на формирање тражњака на домаћем тржишту, развој одређених привредних дјелатности и на наш укупан развој. У овом моменту, због свега тога, важно је сагледати већи и како постојећи обим инвестиционе изградње утиче на остваривање ових циљева.

У економским односима са иностраним дошло је, такође, до врло крупних резултата и тенденција. То се, прије свега, односи на повећање стопе раста извоза, степена покрivenosti увоза извозом и висину девизних резерви.

Због чега је до тога дошло? На то су, прије свега, дјеловала два основна чиниоца: "смањење тражњака на домаћем тржишту и све већа оријентација на извоз, уз подршку извоза дејством текућих мјера. Систем договорања у оквиру удруженог рада учинио је зависни кретање увоза од извоза. Ми смо, практично, први пут усреđili да смањимо дефицит трговинске размјене с неким земљама, као је наша привреда узрок разног негативног тенденција. То се, прије свега, односи на повећање стопе раста извоза, степена покрivenosti увоза извозом и висину девизних резерви.

Имајући, мишљења да су успјеси у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених органа, да супртитију извозом домашне производње у борби против високе инфлације и садашњу позитивну кретања у извозу.

Имајући да се у извозу и увозу резултат администрativних мјера и да се у томе налазе битни разлози заостајања производње у неким дјелатностима. Очигледно је да ова мишљења не уважавају, или не се да признају, успјехе који су очигледни и по којима одговорност за извоз и стање у платном билансу није брига свих организација удруженог рада и свих друштвено-политичких заједница већ само одређених орган

1. Словенска плажа: слика која се само пожељети може

2. Петровац: пјеска, сунца и мора напретек, остало — годинама ништа ново

3. Тераса и базен хотела „Интернационал“: далеко више купача у току дана него гостију у вечерњим часовима

10. Са паркирањем у Будви и даље нешто није у реду: паркинг-сатове нико не поштује, а зелене површине више и нијесу то!

БУДВА, ЉЕТА 76. Добро је могло

БУДВА јЕ БИЛА И ОСТАЛА метропола црногорског туризма. Доћи у Будву на тако жељени и дugo очекивани годишњи одмор сан је сваког нашег (а и многих страних) поклоника сунца, мора, дивних пјешчаних плаџа... Тако то из године у годину већ деценијама, тако је то и ове године...

И туристи су овдје дошли. И долазе, свакодневно... Из свих крајева наше земље. Из свијета. Јер, рекосмо, Будва је метропола црногорског туризма. Знају то многи — и Југословени, и страници.

Дуго смо се договорали и спремали да их што боље, домаћински, дочекамо и ове године, да им бравак овдје учимо љепшим, пријатнијим, Да, када буду одлазили, чујемо оне тако пријатне и драге ријечи: „Довиђења, било нам је лијепо, видјेहемо се идуће године, идућег љета...“

Јесмо ли у томе успјели? Да ли ће овогодишњи гости стварно и искрено пожељети да се видимо и идућег љета?

Па, да кажемо искрено, без лажне скромности, — има и једног и другог: лијепог, незаборавног, непоновљивог за сваког оног ко је у Будви љетује (тако је и овог љета), али и оног што смета, понекад ружног, неприхватљивог, оног што оставља ружан утисак, на госта који је тако жељно очекивао дан када ће се наћи у Будви...

У прилог оног првог су будванске прекрасне плаџе, плаво и чисто море, клима која прија сваком... И људи, ови наши, добри и гостољубиви (углавном). И све оно што Будва са својим богатим културним и историјским споменицима нуди госту... Све то, ни овог пута, није омануло. (Истина, временске прилике, нарочито у последњих десет дана јула, нијесу биле наклоњене нарочито онима који желе да на плаџи проведу „од утра до сјутра“... Ипак, Будва и у тим случајевима, углавном, има шта да понуди госту, да му дан учини пријатним, неизгубљеним...).

А она друга страна (медаље)? Није баш свијетла, тачније — могла је да буде љепша... Што није — сами смо криви: наша спорост, неорганизованост, недосљедност да спроведемо договорено. И баш на то договорено а неизвршено (са наше

6. Испред продавнице хљеба у Петровцу: стрпљењу, ипак, бити краја.

9. Још један „бисер“ из Петровца: на путу за бар „Кастел“ свакодневно наилазе на овај „пејзаж“

Будва је и боље...

стране, наравно) будвански гости и имају највише примједби, замјерки...

Да наведемо само неколико примјера као илустрацију предњим тврђама. Гости нам, на пример, уредно и на вријеме плаћају боравишну и купалишну таксу, али то не користе (!), јер на плажама од Буљарице, преко Петровца и Бечића до Будве нема тушева, нема кабина за преслачење, нема WC-a! Сва мјеста су нам прљава (канте пуне смећа, улице такође), а уговор између Комуналног предuzeћа и Општинске скупштине око завршетка аутобуске станице у Петровцу за почетак ове сезоне или регулисања саобраћаја у мјесту, али то ни данас није учињено. Будва је и крајем јула и почетком августа градилишта (гради се аутобуска станица, уређује са простор на Јадранском сајму...) а, чини нам се, могло је то и раније... Крајем јула „задужени за туризам“ у општини држе састанак о припремама за туристичку сезону, а и то је, не само могло већ и морало — раније... У Индустриској пекари тврде да нема ама баш ниједног проблема у снабдијевању туриста и грађана Будве с хљебом, у пракси — друга слика: хљеба често нема, а и када има — ред је дуг испред продавница! (Трговина, имаш ријеч...) Терасе су нам у вечерњим и ноћним часовима полу-празне (3. августа навече, у 21. час на тераси испред „Плаве школе“ избрали смо (20 (и словима — двадесет) гостију за четири или пет пута више столова, јер смо са цијенама, морамо признати, неоправдано отишли високо...)

И тако редом. А могло је другачије, боље, организованije, смишљениje... Били би задовољнији, нема сумње, и ми, и наши гости. Значи, искуство више, иако искустава, руку на срце, имамо доста. Треба, значи, мијењати наше — навике... То тим прије (и обавезније), јер је Будва метропола црногорског туризма и јер наши гости то заслужују...

Текст и снимци:
Велимир Адамовић

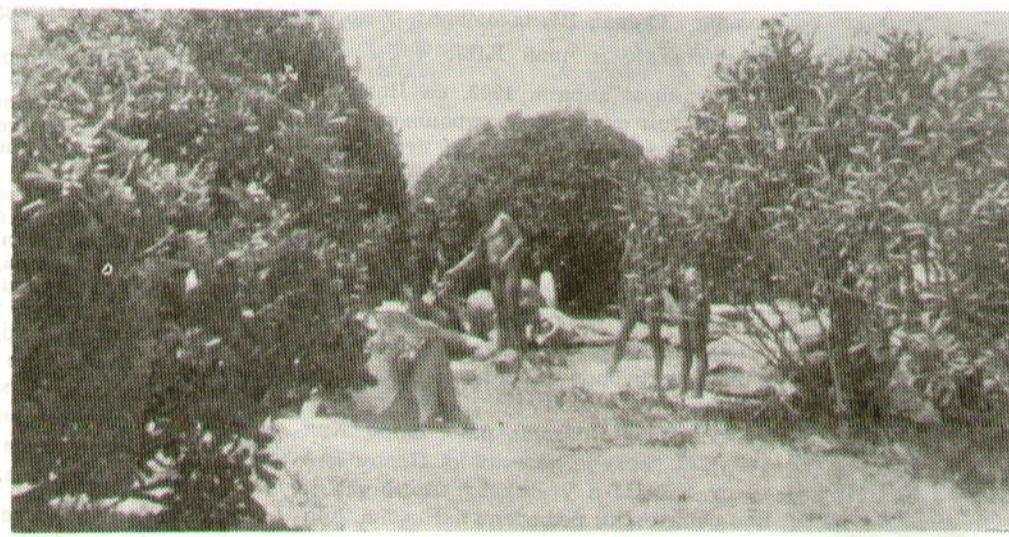
4. „Главна улица“ у Будви: претијесно за бројне љубитеље ста-
рина

НЕВРИЈЕМЕ КАД МУ ВРИЈЕМЕ НИЈЕ: ПО-
СЛЕДЊИХ ДЕСЕТ ДАНА ЈУЛА ЗБОГ НЕСТАБИЛНОГ
ВРЕМЕНА И ЧЕСТИХ КИША ВИДЕЛИ СМО И БУ-
ДВУ КАКВУ НИЈЕСМО НАВИКЛИ ДА ГЛЕДАМО У
ОВО ДОВА ГОДИНЕ. НА ФОТОГРАФИЈАМА (ОДОЗГО
НА ДОЉЕ): ПРАЗНА СЛОВЕНСКА ПЛАЖА, УМЈЕ-
СТО СУНЦОВРАНА — КОШОБРАНИ, ПЛАЖА ЈАЗ
ПУСТА, А КАМПИНГ-ПРОСТОР ПУН — ВОДЕ...

7. Укинули смо приватне кампове, шта смо учинили да их замјенимо? Од хотела „Парк“ до Јадранског сајма на стотине „кампа“ лјетује „дивље“ и — јефтино...

8. Прекрасни петровачки парк поред саме плаже: између намје-
не и стварности

У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ

Савремена црногорска ликовна умјетност

Лука Томановић: „Игра“

У оквиру „Игра југа 76“ у Модерној галерији отворена је изложба слика „Савремена црногорска ликовна умјетност“ на којој су заступљена најистакнутија имена црногорског сликарства и вајарства: Ристо Стијовић, Мило Милуновић, Милош Вушковић, Петар Лубарда, Јован Зоњић, Лука Томановић, Вуко Радовић, Александар Пријић, Гојко Беркуљан, Драго Ђуровић, Фиљо Филиповић, Војо Станић, Стеван Лукетић, Ђорђе Правиловић, Никола Вујовић, Ксенија Вујовић, Дадо Ђурић, Срђан Ковачевић, Љубо Брајовић, Никола Гвозденовић, Бошко

Одаловић, Слободан Ђурић-Пуро, Филип Јанковић, Хазбо Нухрановић, Миодраг Кусовац, Смаил Карапило, Славко Шћепановић, Слободан Словинић и Божидар Павићевић-Зодијак.

О изложби у богатом каталогу који је прати написала је Олга Перовић: „Пејзажима Црне Горе нико, а поготово умјетник, не може равнодушно да се креће. Јединота и разноликост те природе узнемирујућа је. Богатство и промјењивост колорита покрећу обиље сензија. Јадранско плаветништво супротстављено громадама сивог и бјеличастог криша

и тамним обрисима горским висовима. Оазе зеленила и црвених кровова под прозрачним плаветним небом које трепери у сунчевом сјају. Катедрална монументалност дубоких кањона, што их брезе сребрнасте ријеке издубише у љутом камену, тајновита висина планинских врхова, бујно зелено пашијака. Непrekидне мијене велике трепераве воде Скадарског језера. Насеља својеврсно шематична и као цјелина у том природном поретку, или често питореска у панорамским детаљима — парковима, једностваним стајима кућама, споменицима културе. И у свој тој разноликости човјек ходи ту живи, срастао с тлом, човјек који емотивно доживљава и поднебље и историју и прошлост и садашњост. У том обиљу често умјетници налазе кутак инспирације...“

С. Паповић

Пред публиком родног града

Почетком августа у галерији „Санта Марија“ отворена је изложба слика Љубо Божовића, висококвалифицираног тифдрукаџера и монтажера у Београдском издавачко-графичком заводу, иначе нашег суграђанина, који је као умјетник досад, такође, непознат у родном крају и који је у ликовном животу непрофесионалних стваралаца све до недавно био потпуно нова личност. Његов примјер рјечито говори о томе колико даровитих људи широм земље остају непознати. То су они незнани трудбеници, који послије рада у фабрици слободно вријеме посвећују култури, али не само као њени потрошачи, већ и као активни ствараоци.

Рођен је у Будви 1932. године, а на изучавање графичког заната ступио је 1949. Љубо Божовић се, након више од четврт вијека, у свом родном граду представио са 40 монотипија, које су настале као резултат његовог вишегодишњег мукотрпног стварalaštva. Не подражава никог, ослања се искључиво на властитим сензibilност и толико је оригиналан да се тешко може упоредити с било којим познатим сликарима.

Прву самосталну изложбу приредио је прије годину дана у Београдском издавачко-графичком заводу. Охраб-

Љубо Божовић: Чаролије у камену

рен повољном критиком, појавио се затим на колективним изложбама ликовног клуба Радничког универзитета и изложбама које је организовао ликовни студији Културно-умјетничког друштва „Јединство“. Запажен је на „Мајским сусретима“ у Београду и Загребу, а похваљен је на изложби „Сусрети другарства 1975.“ у Крагујевцу. Од своје прве самосталне изложбе у Београду излагао је колективно преко десет пута широм Југославије.

очекујем да ће ова друга по реду Божовићева самостална изложба подстаки овог даровитог сликара на још интензивнији рад.

В. С.

Сусрет послије 20 година

СТАРА школска зграда, некад нам се чинила тако огромна, данас је једноставна кува војвођанско звено опомиње да је почео час, и ту, на истим мјестима, сједе Олга, Бранко, Јубица, Душко, Урош, Иво, Мишо, Младен, Милутин... Неки нијесу дошли, ко зна када их је живот одвео, а на њиховим мјестима чекали су их букети црвених кaranfila. Наставник Бато, кога пријеме као да није додирнуло, улази с каталогом — као и оне 1956. године, када смо стрепили од математике. Док сједимо на некадашњим мјестима, враћамо се у мислима двадесет годи-

„ШКОЛСКИ ЧАС“ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ У ФЕКЕТИЋУ, СЕЛУ НАСЕЉЕНИКА ИЗ БРАЈИЋА, МАИНА, ПОВОРА, ПАШТРОВИЋА, ГРВЉА, ЈУВОТИЋА И КРИВОШИЈА

на унатраг — у дана када смо све вољели, када пијесмо имали мана, када смо скривали чедне погледе испуњене првом дјечачком лубављу. Сада смо ту где су школска прољећа била испуњена дрхтавицом, где смо бијели покривач топили осмијехом када смо се окupљали око старе школске пећи коју је незaborавни Га-

бор-бани пунио мокрим угљем.

Љубица је магистар, удата и мајка двоје дјече. Бранко је економиста, а увијек је био први на удару наставнице из музичког васпитања. Сјећања навију. Живот нијут удаљио нас је једно од другог, и многи заједнички доживљаји пошли су већ у заборав. Ипак, као да гледам како јуримо школским двориштем за крпењачом, док су ноге погађале некад лопту а некад — циглу.

Прозивка се наставља. Мишо, први глас одјељења, официр ЈНА у Загребу, неожењен. Олга, стоматолог, увијек одликаш. Иво, шерет, као што је био некад давно у овој ученици.

Ту смо провели прву дјечачку младост пошто смо дошли са врлетног црногорског крипа, одакле смо донијели ведртину духа и — непознавање падежа.

Сјећањима и емоцијама нема краја. Грлимо се, љубимо, црте лица остала су и сте, само их понекад бора нарушава. Једна давна генерација је на окупу, успјела је, а жеље не изостају. Срећајемо се сваке пете године прве суботе у јуну мјесецу. Тада црвени каранфили неће замјењивати наша мјesta у школским клупама.

Довићева: до прве суботе у јуну мјесецу 1981. године.

Н. Дапчевић

ЛИКОВИ ПАЛИХ БОРАЦА

Драгица Видова Ђурашевић

РОЂЕНА ЈЕ 1920. ГОДИНЕ У ЧЕЛОВРДУ КОД СВЕТОГ СТЕФАНА. ЗАВРШИЛА је основну школу. Домаћица.

Драгица Ђурашевић

па у Паштровску чету Приморског батаљона „Стеван Штиљановић“. У то vrijeme постаје и члан КПЈ.

Средином априла 1942. са Паштровском четом одлази у унутрашњост Црне Горе и половином јуна 1942. ступа у редове Четврте пролетерске (црногорске) бригаде, у Трећу чету Другог батаљона, као болничарка. Учествује у многим борбама (Купрес, Ливно, Вилића гувно, Јабланица Сутјеска и др.), истичући се, посебно при упаду Другог батаљона у Ливно децембра 1942. великом пожртвovanju и храброшћу. О њеној храбrosti, нарочито о подвигу у Ливну, причало се у читавој Бригади, па и шире. Крајем 1942. била је делегат на Првом конгресу УСАОЈ-а у Бихаћу. Погинула је, као санитетски референт батаљона, приликом бомбардовања Колашина, 7. новембра 1943. године.

РАСЛА је окружена љубављу и бригом родитеља и браће. Ерат Иво, члан КПЈ од 1937. године, и његови другови рано су је упознали са циљевима КПЈ и револуционарног покрета. Њеном политичком формирању и одлучном опредељењу за напредни покрет допринио је и муж, takođe члан КПЈ. Иако мајка и домаћица, није престајала да се интересује за политичка забивања.

У тринастојулском устанку активно учествује и полетно извршава постavljenе задатке. Послије устанка живи илегално, чува и његује кћерку, одржавајући непрекидно везу и сарађујући са устаницима. Почетком јануара 1942. сту-

Кадар из филма „Врхови Зеленгоре“

У ОКВИРУ ПРОСЛАВЕ ДВАДЕСЕТОГОДИШЊИЦЕ ПОСТОЈАЊА, „ЗЕТА ФИЛМ“ ОРГАНИЗУЈЕ ОД 16. ДО 26. VIII 1976.

Смотру филмова

СА ОВОГОДИШЊЕГ ХХIII ФЕСТИВАЛА У ПУЛИ

16. VIII 1976.

ВРХОВИ ЗЕЛЕНГОРЕ

Режија: Здравко Велимировић
Улоге: Сергеј Бондарчук, Бата Живојиновић, Јозефина Чаплин, Алан Нури, Вељко Мандић
Златна арена за сценарио и мушки епизодну улогу

17. VIII 1976.

ЧУВАР ПЛАЖЕ У ЗИМСКОМ

ПЕРИОДУ

Режија: Горан Паскаљевић
Улоге: Ирфан, Менсур, Гордана Косановић, Данило Стојковић
Златна арена за режију и женску епизодну улогу. Фilm отвара фестивал у Каиру.

18. VIII 1976.

ИЗМЕЂУ СТРАХА И ДУЖНОСТИ

Режија: Војко Дулетић
Улоге: Маријета Гргорач, Борис Јух.

19. VIII 1976.

ИДЕАЛИСТ

Режија: Игор Претнар
Улоге: Ратко Полич, Милена Зупанчић
Велика Златна арена за филм, Златна арена за мушки и Златну арену за женску улогу.

20. VIII 1976.

ПОЗНАЈЕТЕ ЛИ ПАВЛА ПЛЕША

Режија: Јован Аћин, Миљенко Дерета, Дејан Ђурковић, Милан Шећеровић
Улоге: Адем Чејван, Ружица Сокић, Неда Арнерић.

21. VIII 1976.

ДЕВОЈАЧКИ МОСТ

Режија: Миомир Стаменковић
Улоге: Јарко Радић, Драган Николић, Олга Кацјан.

22. VIII 1976.

САЛАШ У МАЛОМ РИТУ

Режија: Бранко Бајер
Улоге: Славко Штимац, Миодраг Радовановић, Павле Вујисић

НАИВКО

Режија: Јован Живановић
Улоге: Јубиша Самарић, Бата Живановић, Павле Вујисић

ВАГОН ЛИ

Режија: Драгослав Илић
Улоге: Божидарка Фрајт, Владимир Поповић

ВЛАК У СНИЈЕГУ

Режија: Мате Реља
Улоге: Славко Штимац, Едо Перочевић
Награда публике „Јелен“ филм ће бити приказан на ФЕСТ-у '77.

СЕЉАЧКА БУНА 1573

Режија: Ватрослав Мимица
Улоге: Фабијан Штаваговић, Бата Живановић, Павле Вујисић
Велика бронзана арена за филм, Златна арена за камеру Златна арена за музику

Непосредни задаци

(Наставак са 3. стране)

— нужно је, такође преиспитати нека рјешења у области трајних овртних средстава, а потребно је извршити промјене у неким садашњим прописима. У том смислу већ су у припреми промјене прописа шта се сматра трајним обртним средствима, полазећи од опредељења да тај квалитет имају сва средства чија је рочност дужа од године дана. То ће омогућити претварање дијела краткорочних кредита у трајна обртна средства и имаће позитивно дејство на токове постојеће репродукције. Монетацијом мјеничног портфела, извозне документације и других вредносних папира — уз активно учешће промарне емисије, а нарочито тренутно у корист трговине — могу се разријешити неки од садашњих проблема.

У републикама и покрајинама, а то је одмах у почет-

ку учињено у СР Црној Гори, утврђени су програми не посредне акције и већ је у току доношење низа конкретних мјера стабилизације привредних кретања. Очигледно је да то треба учинити и у свим општинама на подручју читаве земље.

Од изузетног значаја је санација тешкоћа у једном броју привредних организација и самоуправних интересних заједница које су дошли у неповољан положај примјеном новог обрачунског система и система плаћања. У једном броју тих организација већ су остварени повољни резултати, али то се не може рећи и за све организације. Програми још увијек нису потпуни и мјере које се предузимају нису адекватне стварним потребама успјешне санације. У тим организацијама се, због тога, још увијек сретамо с крупним тешкоћама.

Диплома будванској школи

„ТИТОВ ПИОНИР“, лист најмлађих Црне Горе, додијелио је Основној школи „Стјепан Митров Љубишић“ СПЕЦИЈАЛНУ ДИПЛОМУ, највеће признање које Редакција листа додјељује школама које су, организованим и редовним слањем литерарних радова својих ученика, као и сталном сарадњом с листом, подстицале и његовале њихову стваралачку активност. Ученици ове школе су у 1975/76. школској години успјешно учествовали у ВЕЛИКОМ НАГРАДНОМ КОНКУРСУ за најбоље литерарне и ликовне радове, којом приликом су награђене ученице Силвана ПЕТРОВИЋ и Ивана ЖИВКОВИЋ.

Успјех задовољава

Почетком јула, непосредно послије одржаних поправних испита и успјешно организоване продужене наставе, Наставничко вијеће Основне школе „Стјепан Митров Љубишић“ анализирало је успјех и владање ученика у 1975/76. школској години. Од 643 ученика било је 157 одличних, који су и писмено похваљени, затим 135 врлодобрих, 163 добрих и 134 дољних, док је 20 ученика преведено у старији разред с једном, односно двије недовољне оцене. На понављање разреда упућена су 34 ученика. Највише „по-

нављача“ било је у петом разреду (16), док их у четвртом и осmom разреду није било. И дисциплина ученика била је много боља него прошле године — само четворица су имали добро владање, а сви остали пријерно.

Наставничко вијеће је извршило подјelu одјељења на разредне учитеље и предмета на наставника, изабрало разредне старјешине и одредило задатке око припрема наставног особља за нову школску годину.

М. Т.

Вриједан колектив

Бензинска станица у Будви у овој љетњој врви пружа најсолидније услуге потрошачима и може служити за углед цјелокупној будванској трговини. Беспрекорно је снабдјевена горивом, аутомобилским дјеловима и другим потребама за возаче. И поред велике фреквенције саобраћаја (дневно се тачи преко 40 хиљада литара разног горива) још се није догодило да горива нестане.

Вриједни радници ове станице — петоро сталних и 19 сезонских (сви студенти и ученици средњих школа) — раде даноноћно. У свакој смјени услуга је брза и посао се одвија без застоја.

Посебну похвалу заслужује то што радници успијевају да одржавају чистоћу на завидном нивоу, како у објектима тако и у непосредној окolini.

Имате прилику да одмах послије завршетка ХХIII фестивала југословенског филма видите већи број најновијих остварења домаће кинематографије. Филмови ће се приказивати у сали „Зета филм“ у 18 часова и на Јетњој позорници у 20 часова.

Улазнице се могу купити на благајнама Јетње позорнице и сали „Зета филм“.

ФУДБАЛ

„ПЕТРОВАЦ“ И „МОГРЕН“ СЕ ПРИПРЕМАЈУ

Напи представници у Црногорској лиги, „Петровац“ и „Могрен“, почели су припреме за наредно првенство.

На чело стручног штаба „Петровца“, умјесто досадашњег тренера Анта Вицковића, дошао је Јово Субић, бивши капитен „Котора“ и један од најбољих фудбалера које је овај клуб имао.

— Веома смо радосни што је наш суграђанин Субић преузео бригу о првом тиму — каже да Врјислав Франчићевић, предсједник клуба. — То је млад, спорсабан и амбициозан спортски радник, и ми ћемо му пружити пуну подршку.

„Петровац“ је у паузи остало без двојице стандардних првотимаца — Кривокапића и Делибашића — који су се вратили у матични клуб „Челик“ из Никшића. То је, свакако, велики хендикеп, јер се ради о врсним играчима, али губитак је донекле надокнађен — тиму су приступили Славко Арчон из титоградског „Графичара“ и Саво Поповић, досадашњи члан „Будућности“.

И „Могрен“ је у прелазном року ослабљен одласком Калуђеровића, Вујановића и Грбачевића, али ће зато шансу добити млади, даровити играчи.

Будвани су почели да се интензивно припремају под рукводством новог тренера Десимира Тодоровића. Тренинзи се уредно изводе и, што посебно охрабрује, врло су посјећени.

— Припреме теку према плану и досадашњим радом сам веома задовољан — изјавио је Тодоровић. — Наравно, до почетка првенства наставићемо појачаним темпом, како бисмо што спремније дочекали старт.

С. Г.

ПЕТОРИЦИ ТИТУЛА МАЈСТОРА

У Будви је крајем јула, у организацији Карате клуба из Славонске Пожеге, одржан десетдневни семинар. Мајстори „Прога дана“ постали су каратасти Христаки, Саздовски, Смиљковић, Габел и Јовановски, а Јанку Низовићу додијељен је „Други дан“. На овом семинару нове појасеве (већи степен) добило је 50 ученика. Семинар је водио инструктор из Јапана Теруко Коно, мајstor „Седмог дана“, а учествовало је 120 каратаста.

Посљедњег дана семинара, на који полагања испита за нове појасеве, на тераси хотела „Интернационал“ одржано је такмичење коме је присуствовало око 800 гледалаца.

С. Г.

ГОСТ РЕДАКЦИЈЕ

Успјех није дошао преко ноћи

ВАЦЛАВ ЈЕЖЕК тренутно је један од најпопуларнијих фудбалских стручњака у Европи. Као селектор репрезентације Чехословачке доживио је прије два мјесеца најљепше тренутке у својој спортијској каријери и то у нашој земљи: на првенству Европе у фудбалу, у финалним борбама које су одржане у Београду и Загребу, репрезентација Чехословачке постала је шампион старог континента.

Послиje овације које су им приредили приликом повратка из Београда, послиje медаља и признања која им је удјелио Предсједник владе за овај велики спорчки успјех, Јежек је на заслуженом одмору у нашој земљи, у петровачком хотелу „Ријвијера“.

Радо се одазвао нашој молби да за читаоце „Приморских новина“ каже нешто о минулом првенству, о екипама Чехословачке и Југославије, о предстојећем светском првенству у фудбалу.

— Како сада, када се „бура стишила“, оцењујете финалне борбе у Загребу и Београду?

— Чињеница да су све четири утакмице трајале 120 минута јасно говори о изједначености екипа. И Холандци, и Њемци, и наши, и ваша екипа спадају у фудбалске велесиле, па је њихов четворочек утолико био дражи. Свако је могао бити и први и четврти. Да сте ме питали прије почетка турнира ко ће бити најбољи типова бих на Југославене, јер сте изузетно напредовали у фудбалу, што сте и показали у Београду. Право полуфинаље против екипе СР Њемачке нешто је најљепше што сам до сада гледао у фудбалу: ваши момци приказали су нови, модерни фудбал, каквог Европа није видјела. Нажалост, нијесте издржали у истом темпу и искусији Њемци су то искористили. Ми смо у обје утакмице издржали свих 120 минута и то нам је донијело титулу.

У чemu је тајна вашег успјеха?

— Успјех у Београду није дошао преко ноћи. Већ четири године налазим се на коридору репрезентације и зато вијем много је урађено.

Када сам преузимао тим, чехословачки фудбал није био на завидној љествици, чак бих рекао токуо је. Засукали смо рукаве и почели да радимо. Из старе селекције позвао сам Добијаша и Пиварника и почeo са да стварам тим. Од 70 тестиралих играча, оставио сам на списку 30 и, ето, с њима постигао успјех. Пиварник Добијаш, заједно са осталима, показали су итешакав морал, спаѓај и издржливост. Иначе, костур тима чине фудбалери „Слована“ из Братиславе и прашке „Дукле“. То су Пиварник, Оndruš, Чапиковић, Гег, Масни, Шветалић, Венцел, Иво Виктор, Нехода, Гајдущек и Дворажек. Остали су из других тимова — Добијаш, Полак и Модер играју у Трибци и Кошицама.

Послиje дosta пораза, нашла је наша серија — 21 меч нијесмо поражени. Играчи су одлично физички припремљени, имамо чврсту одбрану у којој бедем чине седам, па и осам играча, а напад је еластична и наше најубојитеље оружје су бризи контрапади. То смо показали и против Холандије у Загребу и против Њемачке у Београду.

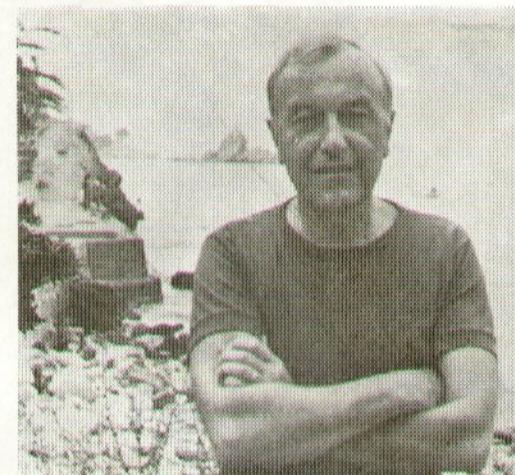
— Многи сматрају да је ваша екипа, што се година тиче, доста стари. Што мислите о томе и који су, по вашем мишљењу, најбољи чехословачки играчи?

— Са Ивом Виктором пројесјен старости наше тима је 28 година. То није ни много, ни мало. Прије бих рекао да су сви фудбалери зрели и врло искусни. Најстарији нијесмо — од нас су старији Њемци, а мало млађи Холандци. Ви сте, Југословени, најмлађи, и то је добра предност. Радићемо на подмлађивању екипе: планирамо да у свакој линији имамо по једног младог фудбалера.

Увијек је тешко одговорити ко је најбољи међу добрима. То је хомогена екипа у којој сваки појединача даје велики допринос. Ако бих, ипак, извјајао некога, то су јунијаци из Београда Виктор и Оndruš.

— Након освојеног четвртог мјеста, код нас се дигло „брвље и камење“ на сајоног селектора Млађинића и стручног штаба. Тај пласман прихваћен је као неуспјех и Млађинић је подnio оставку. Шта о томе мислите и какав је ваш стручни штаб.

— Сматрам да је оставак Млађинића лош по тез. Селектор, ма какве способности имао, не

Вацлав Јежек у Петровцу

може се исказати за једну годину. Исто је и с људима који су његови блиски сарадници. С друге стране, четврто мјесто на првенству Европе није никакав неуспјех. Истинा, с мало среће, и можда мало више умјешности у вођењу тима, могли сте бити и прваци. Јер, ваша екипа игра изванредан фудбал, пред њом је лијепа будућност.

Што се тиче нашег рада у репрезентацији, он се разликује од вашег. Стручни штаб није многолюден као код вас — радимо само ја и мој помоћник Венглош, бивши тренер „Слована“. Сарађујемо са свим тренерима тимова прве лиге, и то путем семинара и договора. То се за сада показало добро и такав састанак имамо већ 12. августа.

— Другачије је тајна вашег успјеха?

— Истини је да немамо врхунске клубове. Веома цијеним „Партизан“, „Црвени звезду“, „Хајдук“, „Динамо“, „Слован“, „Дуклу“... али то није она што су данис „Бајерн“, „Борусија“, „ПСВ Ајндховен“, „Фејенорд“, „Реал“ или остали тимови Европе. Мислијам да и наши и ваша фудбалери имају далеко већи мотив када се боре за државне боје, и ту је клуч загонетке.

— И на крају, другачије је тајна вашег успјеха?

— То је изванредан тим. Неколико година он је у југословенском фудбалу у самом врху и то је доволно за респект. Искрено рећи, заиста смо се ради у репрезентацији, мада је то, морамо признати, највећа част за сваког човјека. Радије бих се приклонио неком клубу. Имам попуде од великих клубова који би ми три пута више платили него „Хајдук“, али када бих се одлучио, извјаја бих оваки Сплит. Одговара ми и клима, а и рад у таквом колективу. Ипак, за сада још ништа не могу рећи.

Колико комплиментирају је подијелио нашим фудбалерима, Вацлав Јежек, је толико хвале изрекао и на рачун наше публике:

— То је дивна, фантастична публика, најљепша на свијету — био је усхићен познати селектор. — Добрим дијелом захваљујући њеној подршци ми смо постали европски прваци. Још једном: хвала вам.

Вацлав Јежек је зажалио што се фудбалери Југославије и Чехословачке чешће не састају и изразио је спремност за тајку сарадњу нарочито уочи сјеветског првенства у фудбалу. Истакао је да су Југословени фаворити у својој квалификационој групи, баш као и Чехословаци и да ће све ове диве екипе, можда, срести у Аргентини. Колико цијени наш фудбал (без ласкања и куртоаџије) Јежек је показао када је рекао да би у идејном тиму Чехословачке и Југославије имало мјеста за пет његових земљака и за шест Југослава.

Саво Грегорић

У „АВАЛИ“ НИШТА НОВО

Мада цијене нијесу баш најприступачније, нити хотел има потребан комфор, „Авали“ је ових дана препун на гостију, и то, углавном, туриста из наше земље.

— Најважније је, изгледа, да што се хотел налази на самој морској обали, што је у њему услуга на завидном нивоу, — истичу у „Авали“.

За своје гости „Авали“ је обезбиједила првог разредну

забаву. На пространој тераси у вечерњим часовима туристе забављају познати умјетнички пар Бети и Боб, а на школу Свети Никола, и ове године ради ресторант у хавајском стилу. Тамо се свакодневно одлази на такозване „фиш-пикнике“, а увече свира прачачки ансамбл.

С. Г.

ЗДРАВСТВЕНО ПРОСВЈЕЋИВАЊЕ

Ујед осе

Кад некога уједе пчела или оса то се најчешће сматра за сијницу, иако ујед никад може да буде и врнајиме, особе које су врло осетљиве на ујед инсеката, а та преосетљивост или алергије манифестије се на разне начине. Тако се некад на мјесту уједаји само већи оток и све се на томе заврши. У таквим случајевима на оток треба стаљати хладне облоге. Понекад се због опште преосетљивости организма, појављује конпривњача (уртикарија) по кожи или долази до отежаног дисања и гушћења. Код појединих особа, преосетљивих на ујед инсеката, може да се јави тзв. анафилактични шок, који угрожава живот: у гробници једног фараона, који је живио прије 46 вјекова, хијероглифима је нацртано како је умро од уједа осе. Тада је ујед је први забиљежени случај енергичне реакције показује да је опасност од уједа осе била позната од давнина.

Треба увијек бити врло опрезан и у свим случајевима, када примјењујемо неку ненормалну реакцију послије уједа осе, хитно се обратити љекару. Када се већ испоље знаци анафилактичног шока, као посљедица преосетљивости на ујед осе, одмах се даје адреналин, хидрокортизон, евентуално калцијум и антихистамици. Код неких особа стање може бити толико тешко да се мора приступити хируршком отварању душника или примјени масажа срца и вјештачко дисање. Код преосетљивих особа најбољи начин лијечења је такозвана специфична десензibilizacija. Имуноолошки завод „Торлак“ у Београду производи једну врсту вакцине, одговарајуће антигене који се постепено два пута седмично убризгавају ради смањивања преосетљивости. Лијечење траје дosta дugo, али резултати су веома успешни.

Др В. Франићевић